

Практичне заняття. Чорнобильська катастрофа та її наслідки.

Урок №31.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА ЗАНЯТТЯ

Завдання

1. Ознайомтесь з наданими джерелами.
3. Визначте основний зміст екологічних проблем України.
4. Напишіть есе за темою «Подолання екологічних проблем України».

Роботи надсилайте у Вайбер

Вісім екологічних проблем України

1. Неякісна вода

80 % населення України використовує воду з поверхневих джерел, а екологічний стан цих вод щороку погіршується. Недостатнє очищення стоків, неякісне очищення промислових вод, надмірна насиченість органікою призводить до того, що сьогодні практично всі водойми країни наблизилися до 3-го класу забрудненості. Але очисні споруди, що виробляють питну воду, розраховані на прийом води 1-2 класу забруднення. Як результат — вісімдесят відсотків проб води показують, що її якість не відповідає умовам держстандартів. Майже 75 % українців п'є воду з Дніпра, якість якої погіршується вниз за течією річки. Лише в Полтавській області майже всю воду беруть із підземних джерел.

2. Забруднення повітря

Щорічно в атмосферу України потрапляє понад 6 млн тонн шкідливих речовин і вуглецю. Традиційно головними забруднювачами залишаються промислові підприємства. Однак збільшення кількості автомобілів на дорогах спричинило і збільшення шкідливих викидів в атмосферу. За останні кілька років кількість відпрацьованих газів, що надходять у повітря на території великих міст, зросла на 50-70 %.

3. Деградація земельних ресурсів

Складний стан земельних ресурсів України зумовлений тим, що 71 % всього агроландшафту країни використовують для господарської діяльності. Але через надмірне і неправильне використання родючість землі щороку падає. Екосистема ґрунту руйнується в основному через інтенсивний розвиток ерозії. Активне використання добрив призвело до збільшення площі кислих ґрунтів (на 2,4 млн га за останні 15 років). Товщина гумусового шару за останнє десятиліття знизилася в середньому на 20 %. До того ж майже 40 % загальної площі земельних ресурсів України належать до забруднених земель.

У разі збереження нинішніх темпів деградації ґрунту (ерозія, затоплення, зміни клімату та ін.) критичні значення рівня родючості можуть бути досягнуті через 20-30 років, а в окремих регіонах навіть раніше.

4. Знищення лісів

Україна належить до малолісистих країн — ліс покриває лише шосту частину її території. Але при цьому експорт деревини з України в 2,5 раза перевищує імпорт. Споживче ведення лісового господарства призводить до того, що ліси не відновлюються і втрачають біологічну стійкість (площа лісів, уражених шкідниками і хворобами, постійно збільшується). Прямий наслідок нераціонального вирубування лісів — збільшення частоти та інтенсивності повеней у західних областях України, особливо Закарпаття.

5. Небезпечні геологічні процеси

Значна частина валового внутрішнього продукту країни пов'язана з видобуванням і перероблянням мінерально-сировинних ресурсів (41-43 %), сконцентрованих у гірничовидобувних регіонах Донбасу, Кривбасу, Карпатського регіону. Між тим, екологія цих регіонів потерпає не стільки від інтенсивного видобутку, скільки від неправильного закриття нерентабельних і вироблених шахт і кар'єрів... підтоплення міст і сіл, забруднення поверхневих і підземних водозаборів, просідання земної поверхні.

6. Побутові відходи

У країні діє близько 800 офіційних звалищ, загальна кількість сміття на яких перевищила 35 млрд т. Щорічно ця цифра зростає ще на сімсот-вісімсот тис. тонн. За інформацією Міністерства екології та природних ресурсів, загальна площа всіх полігонів з відходами вже займає 4 % площі України. Речовини, які виділяються в результаті хімічних реакцій на полігонах твердих побутових відходів, здатні перетворити територію України на одну суцільну зону екологічного лиха. Адже небезпечні хімічні речовини і бактерії просочуються в ґрунт, потрапляють в повітря та ґрунтові води, отруюючи життя на відстані десятків кілометрів від звалища.

7. Об'єкти військової діяльності

Системи та устаткування водогосподарського комплексу об'єктів і гарнізонів Збройних сил України на 90 % морально і фізично застаріли. Екологи зазначають: вони працюють зі значним перевантаженням і становлять потенційну загрозу навколишньому середовищу. Фахівці говорять, що місцеві жителі тих територій, де раніше розташовувалися військові частини, і досі відчують присмак бензину в колодязній воді.

8. Чорнобильська катастрофа

Сумарна активність радіонуклідів, які вийшли за межі 4 енергоблоку Чорнобильської АЕС 26 квітня 1986 року і в наступні дні після аварії, перевищила 300 млн кюрі. Аварія призвела до радіоактивного забруднення більш ніж 145 тис кв. км території України, Білорусії та Росії. На радіоактивних територіях сьогодні розміщено понад дві тисячі населених пунктів, у яких проживає майже півтора мільйона людей. Українські вчені єдині в думці про те, що наслідки Чорнобильської аварії ще дуже довго будуть про себе нагадувати. Станом на 2009 рік в Україні було зареєстровано 6 049 випадків раку щитовидної залози у людей, які на момент аварії були дітьми і підлітками. Крім того, за час, що минув після катастрофи на ЧАЕС, зросла кількість психоневрологічних захворювань, патології серцево-судинної системи.

У той же час, за останні роки радіаційний стан територій навколо станції значно покращився. Цьому сприяли і природні процеси, і проведення дезактиваційних робіт, і відсутність людини. Так, у регіоні відновилися популяції вимираючих тварин, а українські чиновники навіть заговорили про можливість скорочення зони відчуження біля ЧАЕС.